

ХВОРОБИ І ВОРОГИ БДЖІЛ.

Практичне заняття 6.

Тема: Вивчити на пасіці профілактичну роботу з боротьби з незаразними і заразними хворобами бджіл та проведення лікувальних заходів.

Мета: Набути практичні навички у визначенні хвороб бджіл. Засвоїти способи визначення закліщеності бджолосімей і їх лікування.

Матеріали та обладнання: пасічницький інвентар по догляду за бджолами, пінцет, предметні скельця, скляні банки, гаряча вода, аерозольний розпилювач «Росинка», щавлева кислота та інші препарати. Народні застосування: висушені корені хрину, розчин гіркого перцю (5 перчин на 250мл води), лавандове масло з добавкою спирту, укропове масло.

Література: Л-3, с. 186-209; Л-4, с. 154-177, Л-5 с. 171-183.

Методичні вказівки:

Бджоли піддаються різним захворюванням, що призводить до порушення життєдіяльності бджолиних сімей, а інколи й до загибелі. На пасіці студенти самостійно ознайомлюються з хворобами бджіл і описують їх основні ознаки.

Спочатку оглядають бджіл, які вилітають з вулика, місце на прильотній дошці. Тут можна побачити недорозвинutih бджіл (менших за розміром, безкрилих, з деформованими кінцівками). Потім досліджують те, що знаходиться на дні вулика. Оглядаючи гніздо бджолиних сімей, виймають з вулика рамки і детально оглядають на них бджіл. Кліщі часто знаходяться у місці з'єднання голови з грудьми, грудей з черевцем, а також між трьома першими черевними сегментами.

Поряд з цим оглядають лялечки трутнів. Для цього вирізають з декількох сотів кусочки запечатаного трутневого розплоду і в приміщенні зрізають кришечки, витрушують з комірок лялечки і досліджують їх.

Щоб визначити ступінь закліщеності бджолиних сімей, з рамок, переважно зайнятих розплодом, беруть приблизно 80-100 бджіл. Розміщують їх у скляній банці і заливають гарячою водою (у воду додають невелику кількість прального порошку). Відсоток закліщеності визначають так: кількість кліщів, що обсипались, множать на 100 і одержане число ділять на кількість бджіл, взятих на дослідження.

Перед обробкою бджолиних сімей готують 2%-ий розчин щавлевої кислоти (на 1л теплої води беруть 20г порошку), розмішують і заповнюють розчином розпилювач. Щоб рамки краще обсиджувались бджолами, тобто щільніше, частину крайніх рамок (перед початком обробки) виймають з вулика, попередньо зкинувши з них бджіл у вулик. Через 2-3хв. після того, як бджоли зберуться на рамки, починають обробку. Кожну рамку з обох сторін

обприскують кислотою і повертають назад у вулик. При обробці рекомендується проводити обприскування в площині рамки під кутом 45° , розпилювач повинен знаходитись на віддалі 30-40см від рамок.

Завдання 1. Оглянути бджолосім'ї у вуликах, описати їх стан, зробити аргументовані висновки та пропозиції.

Завдання 2. Вивчити і коротко описати заразні і незаразні хвороби бджіл (таблиці 14,15).

Характеристика незаразних хвороб бджіл

Таблиця 14.

Назва хвороби	Причини виникнення	Основні ознаки хвороби	Заходи боротьби	
			профілактичні	лікувальні

Характеристика заразних хвороб бджіл

Таблиця 15.

Назва хвороби	Назва збудника	Основні ознаки хвороби	Заходи боротьби	
			профілактичні	лікувальні
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>

--	--	--	--	--

Завдання 3. Провести зовнішній огляд бджіл, розплоду і залишків продуктів життєдіяльності бджіл на дні вулика і визначити відсоток закліщеності бджолиних сімей.

Завдання 4. Освоїти порядок обробки бджолиних сімей щавлевою кислотою чи іншими лікувальними препаратами, що є на пасіці.

Контрольні запитання:

1. Перерахуйте заразні і незаразні хвороби бджіл і охарактеризуйте їх ознаки.
2. Як і в який період проявляється захворювання бджіл вароатозом?
3. Профілактика і лікування бджіл хворих вароатозом.
4. Чому під час обкурювання бджоли стають менш агресивними і спокійними?
5. Яких правил безпеки потрібно дотримуватись під час огляду гнізда бджіл?
6. Запобіжні заходи поширення хвороб.
7. Які фактори утруднюють боротьбу з вароатозом?
8. Основні сучасні ветпрепарати, що використовують для боротьби з вароатозом бджіл.

Висновки:

Оцінка _____

Викладач